

ZAKON O UPRAVLJANJU OTPADOM

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se vrste i klasifikacija otpada, planiranje upravljanja otpadom, obezbjeđenje uslova za postupanje sa otpadom, prava, obaveze i odgovornosti pravnih i fizičkih lica u upravljanju otpadom, uslovi i postupak izdavanja dozvola, nadzor i druga pitanja od značaja za upravljanje otpadom.

Izuzeci od primjene

Član 2

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na:

- 1) radioaktivni otpad;
- 2) vojni otpad;
- 3) otpadne vode koje se ispuštaju u površinske vode i kanalizaciju, osim tečnog otpada,
- 4) otpad iz klanica i leševe životinja;
- 5) životinjske fekalije, čvrsto i tečno gnojivo, životinjski urin i druge prirodne i bezopasne materije namijenjene za upotrebu u poljoprivredi na način i u skladu sa propisima (đubriva i đubrenje zemljišta);
- 6) materije koje se koriste kao tečnosti za hlađenje;
- 7) zemljišne ili kamene mase i drugi materijali, ako se uklanjaju ili izmještaju radi sprovođenja investicionih projekata ili istraživanja, eksploatacije, prerade ili iskorišćavanja mineralnih sirovina, u skladu sa aktom nadležnog organa;
- 8) zemljišne mase nastale čišćenjem morskog dna u cilju održavanja infrastrukture koja obezbjeđuje prilaz lukama, čišćenjem taloga iz rezervoara vode, ribnjaka, prirodnih vodenih tokova, kanala i jaraka, u cilju održavanja i regulisanja voda.

Značenje izraza

Član 3

Pojedini izrazi, u smislu ovog zakona, imaju sljedeće značenje:

otpad je svaka materija ili predmet koje je vlasnik odbacio ili je dužan da odbaci;

komunalni otpad je otpad nastao u domaćinstvima, kao i drugi otpad koji je po svojim svojstvima sličan otpadu nastalom u domaćinstvima i koji ne sadrži opasan otpad;

opasni otpad je svaki otpad koji sadrži elemente ili jedinjenja koja imaju neko od sljedećih svojstava: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nadražljivost, štetnost, toksičnost, infektivnost, kancerogenost, mutagenost, teratogenost, ekotoksičnost, svojstvo oksidiranja, svojstvo nagrizanja i svojstvo otpuštanja otrovnih gasova hemijskom ili biološkom reakcijom;

industrijski otpad je otpad nastao u proizvodnim procesima u industriji i zanatstvu, a razlikuje se od komunalnog otpada po svom sastavu i karakteristikama;

neopasni otpad je otpad koji po sastavu i svojstvima nema neku od karakteristika opasnog otpada;

inertni otpad je otpad kod kojeg nije moguće izazvati značajnu fizičku, hemijsku ili biološku promjenu, koji se ne može rastvoriti, koji ne zagadjuje životnu sredinu, ne škodi zdravlju ljudi i ne utiče štetno na stvari sa kojima dođe u kontakt;

ambalažni otpad je ambalaža preostala nakon raspakivanja proizvoda, a obuhvata sve proizvode, koji služe za zaštitu, rukovanje, plasman i prodaju drugog proizvoda;

medicinski otpad je otpad nastao pružanjem zdravstvenih usluga i vršenjem naučnih istraživanja i eksperimenata u oblasti medicine;

veterinarski otpad je otpad nastao ispitivanjem i liječenjem životinja ili pružanjem veterinarskih usluga, kao i otpad nastao prilikom naučnih ispitivanja i eksperimenata vršenim na životinjama;

biorazgradiv otpad je otpad koji je razgradiv aerobnim ili anaerobnim postupkom pod uticajem mikroorganizama;

građevinski otpad je otpad nastao prilikom izgradnje, održavanja i rušenja građevinskih objekata;

električni i elektronski otpad je električna ili elektronska oprema koju je korisnik odbacio, a koja je utvrđena katalogom otpada;

auto otpad su vozila, djelovi vozila i gume koje nijesu za upotrebu, a koje je vlasnik odbacio;

otpadna ulja su maziva ili industrijska ulja koja se ne mogu koristiti za prvobitnu namjenu, naročito ulja iz motora sa unutrašnjim sagorijevanjem, ulja za mjenjač, ulja za turbine, ulja za hidraulike i druga industrijska ulja i maziva;

PCB su polihlorisane bifenile, polihlorisane terfenile, monometiltetrahlrodifenil meta-ne, monometildihlorodifenil metane, monometildibromodifenil metane i smješe koje sadrže nek-u od pomenutih supstanci u ukupnoj količini većoj od 0,005 % težine jedinjenja u kome se nalaze;

katalog otpada je popis otpada prema svojstvima i mjestu nastanka, razvrstan na grupe, podgrupe i vrste otpada, sa popisom djelatnosti koje proizvode otpad;

upravljanje otpadom je sprječavanje, smanjenje, ponovno korišćenje, sakupljanje, skladištenje, prevoz, obrada, reciklaža i odlaganje otpada;

skladištenje otpada je privremeno skladištenje ili sakupljanje otpada prije njegovog prevoza, obrade ili odlaganja;

deponija je sanitarno-tehnički uređen prostor na kojem se, uz primjenu odgovarajućih tehnoloških postupaka, vrši odlaganje otpada;

ponovna upotreba otpada je djelatnost koja ne ugrožava život i zdravlje ljudi i životnu sredinu, a koja obuhvata korišćenje otpada u cjelini ili djelimično, odnosno izdvajanje i korišćenje materija, materijala radi proizvodnje energije;

reciklaža je prerada otpada koja obuhvata preradu materija i materijala sadržanih u otpadu radi dobijanja supstanci i materijala u svrhu daljeg korišćenja uključujući i organsku reciklažu, osim za proizvodnju energije;

organska reciklaža je aerobna prerada, uključujući i preradu u gnojivo ili anaerobnu preradu biološki razgradivog otpada u kontrolisanim uslovima i pod uticajem mikro-organizama za proizvodnju organske materije ili metana;

postrojenje za spaljivanje otpada je postrojenje za termičku obradu otpada;

kanalizacioni mulj je mulj nastao u uređajima za prečišćavanje otpadnih voda prilikom njihovog tretmana;

primjena komunalnog kanalizacionog mulja je rasprostiranje komunalnog kanalizacionog mulja po površini zemljišta, njegovo deponovanje ili primjena u drugim procesima bez ugrožavanja životne sredine u cilju ponovnog korišćenja;

sakupljanje otpada je pripremanje otpada za prevoz do mjesta obrade i odlaganja, a naročito odlaganje otpada u kontejnere, sortiranje i skladištenje;

obrada otpada je djelatnost kojom se vrši promjena karakteristika otpada, uključujući i klasifikaciju;

odlaganje otpada je podvrgavanje otpada biološkoj, fizičkoj ili hemijskoj obradi, radi dovođenja u stanje koje neće predstavljati rizik za život i zdravlje ljudi i životnu sredinu;

spaljivanje otpada je oksidacioni proces prerade otpada, uključujući sagorijevanje, proizvodnju gasa (gasifikaciju) i razlaganje otpada, kao i pirolitičko razlaganje, izvršeno u specijalnim objektima ili uz pomoć specijalne opreme, u skladu sa propisima;

vlasnik otpada je pravno ili fizičko lice koje raspolaže otpadom;

proizvođač otpada je pravno ili fizičko lice čija djelatnost dovodi do nastajanja otpada, kao i lice koje vrši prethodnu obradu, miješanje ili druge aktivnosti usljed kojih nastaje promjena u svojstvima ili sastavu otpada;

rukovodilac deponije je lice odgovorno za organizovanje i obavljanje poslova na deponiji;

rukovodilac postrojenja za spaljivanje je lice odgovorno za organizovanje i obavljanje poslova u postrojenju za spaljivanje otpada.

Vrste otpada

Član 4

Otpadom, u smislu ovog zakona, smatra se:

- 1) komunalni otpad;
- 2) industrijski otpad;
- 3) medicinski otpad.

Otpad iz stava 1 ovog člana dijeli se, u zavisnosti od stepena opasnosti, na:

- 1) inertni;
- 2) neopasni;
- 3) opasni.

Klasifikacija otpada

Član 5

Klasifikacijom otpada vrši se podjela otpada po grupama, podgrupama i vrstama u skladu sa porijeklom otpada.

Klasifikacija otpada iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu kataloga otpada koji utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine i komunalne poslove (u daljem tekstu: nadležni organ državne uprave).

Metode ispitivanja opasnog otpada sadržanog u katalogu otpada utvrđuju se propisom nadležnog organa državne uprave.

Karakterizacija otpada

Član 6

Karakterizacija otpada je postupak ispitivanja kojim se utvrđuju fizičke, hemijske i biološke osobine otpada.

Na osnovu izvršene karakterizacije otpad se označava u skladu sa zakonom (listama otpada Bazelske konvencije, OECD listama i listama otpada nacionalne klasifikacije).

Vlasnik otpada dužan je da vrši karakterizaciju otpada za sve vrste otpada, osim otpada iz domaćinstava.

Način, postupak i metode karakterizacije, institucije nadležne za obavljanje kategorizacije otpada, kao i sadržaj obrasca izveštaja o karakterizaciji utvrđuju se propisom nadležnog organa državne uprave.

II. UPRAVLJANJE OTPADOM

Osnovni principi

Član 7

Upravljanje otpadom zasniva se na sljedećim principima :

1) održivog razvoja, kojim se obezbjeđuje efikasnije korišćenje resursa, smanjenje količine otpada i postupanje sa otpadom na način kojim se doprinosi ostvarivanju ciljeva održivog razvoja;

2) blizine i regionalnog upravljanja otpadom, radi tretiranja ili odlaganja otpada što je moguće bliže mjestu nastajanja, u skladu sa ekonomskom opravdanošću izbora lokacije. Regionalno upravljanje otpadom obezbjeđuje se razvojem i primjenom regionalnih strateških planova, zasnovanih na evropskom zakonodavstvu i nacionalnoj politici;

3) predostrožnosti, odnosno preventivnog djelovanja, preduzimanjem mjera za sprečavanje degradacije životne sredine i u slučaju nepostojanja naučnih i stručnih podataka;

4) "zagađivač plaća", prema kojem vlasnik otpada snosi troškove preventivnih mjera i mjera upravljanja otpadom i troškove sanacionih mjera zbog zagađivanja i šteta nanijetih životnoj sredini;

5) hijerarhije, kojim se obezbjeđuje poštovanje redosljeda prioriteta u praksi upravljanja otpadom (prevencija, redukcija, ponovna upotreba otpada, reciklaža, iskorišćavanje vrijednosti otpada kroz kompostiranje, proizvodnju energije, i dr., odlaganje ili spaljivanje otpada).

Obaveze proizvođača otpada

Član 8

Proizvođač otpada dužan je da primijeni tehnološki postupak, koristi sirovine i druge materijale i organizuje uslužne djelatnosti na način kojim se proizvodi najmanja količina ili sprječava nastanak otpada.

Obaveze vlasnika otpada

Član 9

Vlasnik otpada dužan je da upravlja otpadom u skladu sa ovim zakonom, planovima i programima upravljanja otpadom i zahtjevima zaštite životne sredine.

Vlasnik otpada dužan je da, u pravilu, izvrši obradu otpada, a ukoliko je obrada otpada nemoguća, ekonomski ili sa stanovišta zaštite životne sredine neopravdana, dužan je da otpad odloži u skladu sa planovima upravljanja otpadom i principima zaštite životne sredine.

Obrada ili prerada otpada

Član 10

Otpad se obrađuje ili prerađuje na mjestu nastanka.

Otpad koji se ne može obraditi ili preraditi na mjestu nastanka prenosi se na mjesto najbliže mjestu nastanka, na kojem se može obraditi, preraditi ili odložiti, uz primjenu tehnologija koje obezbjeđuju najviši stepen zaštite vazduha, tla, površinskih i podzemnih voda.

Sakupljanje otpada

Član 11

Otpad se sakuplja na selektivan način.

Miješanje otpada

Član 12

Zabranjeno je miješanje različitih vrsta opasnog otpada i miješanje opasnog sa neopasnim otpadom, osim radi povećanja bezbjednosti postupaka obrade ili prerade otpada koji nastaje ako se time ne ugrožavaju život i zdravlje ljudi i životna sredina.

Odvajanje otpada

Član 13

Otpad pogodan za obradu odvaja se od drugog otpada prije konačnog odlaganja.

Odvajanje opasnog otpada pomiješanog sa drugim vrstama otpada, supstancama ili predmetima vrši se ako:

- 1) postupak obrade ili prerade otpada, koji nastaje nakon odvajanja, smanjuje opasnost po život i zdravlje ljudi ili životnu sredinu;
- 2) je tehnički izvodljivo i ekonomski opravdano.

Obrada otpada

Član 14

Otpad se obrađuje ili odlaže na mjestima koja su određena propisima o planiranju prostora, kao i u postrojenjima ili objektima koji ispunjavaju uslove utvrđene posebnim propisima.

III. PLANOVI UPRAVLJANJA OTPADOM

Vrste planova

Član 15

Upravljanje otpadom vrši se u skladu sa republičkim i lokalnim planovima upravljanja otpadom.

Republički plan upravljanja otpadom

Član 16

Republički plan upravljanja otpadom je osnovni dokument kojim se određuju dugoročni ciljevi upravljanja otpadom i obezbjeđuju uslovi za racionalno i održivo upravljanje otpadom u Republici Crnoj Gori (u daljem tekstu: Republika).

Republički plan upravljanja otpadom sadrži naročito:

- 1) ocjenu stanja upravljanja otpadom;
- 2) ciljeve upravljanja otpadom;
- 3) dugoročne i kratkoročne mjere u upravljanju otpadom sa dinamikom realizacije;
- 4) okvirna finansijska sredstva za izvršenje plana;
- 5) način realizacije i subjekte odgovorne za realizaciju;
- 6) razvijanje javne svijesti o upravljanju otpadom.

Republički plan upravljanja otpadom na predlog nadležnog organa državne uprave, donosi Vlada Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), za period od pet godina.

Plan iz stava 3 ovog člana objavljuje se u »Službenom listu Republike Crne Gore«.

Lokalni planovi upravljanja otpadom

Član 17

Lokalni plan upravljanja otpadom donosi nadležni organ lokalne samouprave, u skladu sa republičkim planom upravljanja otpadom, za period od pet godina.

Plan upravljanja otpadom iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- 1) vrste, količine i mjesto nastanka otpada;
- 2) lokacije postojećih postrojenja i objekata za obradu i odlaganje otpada;
- 3) vrste otpada i način njihovog selektivnog sakupljanja;
- 4) djelatnosti koje se odvijaju u okviru reciklažnih dvorišta i transfer stanica u cilju privremenog skladištenja otpada;
- 5) mjere za sprječavanje nastajanja otpada ili smanjenje količina otpada i negativnih uticaja na životnu sredinu, obezbjeđivanje pravilnog upravljanja otpadom, uključujući i mjere za smanjenje količina biološki razgradivog otpada sadržanog u komunalnom otpadu koji se odlaže na deponijama, kao i ambalažnog otpada;
- 6) program sakupljanja otpada iz domaćinstava i od proizvođača koji ne podliježu obavezi donošenja plana;
- 7) program sakupljanja opasnog otpada iz domaćinstava i od proizvođača koji ne podliježu obavezi donošenja plana;
- 8) način upravljanja otpadom sa dinamikom realizacije;
- 9) dinamika finansiranja i izvori finansijskih sredstava;
- 10) razvijanje javne svijesti o upravljanju otpadom.

Nadležni organ lokalne uprave obavještava javnost o izradi nacрта lokalnog plana upravljanja otpadom putem javnog radio-difuznog servisa i najmanje jednog štampanog medija koji se distribuira na cijeloj teritoriji Republike i organizovanjem javne rasprave.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave donosi lokalni plan upravljanja otpadom, uz prethodnu saglasnost nadležnog organa državne uprave.

Izveštavanje o sprovođenju planova

Član 18

Nadležni organ državne uprave podnosi Vladi godišnji izvještaj o sprovođenju plana upravljanja otpadom.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave, nakon razmatranja, dostavlja nadležnom organu državne uprave godišnji izvještaj o sprovođenju lokalnog plana upravljanja otpadom do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

IV. NADLEŽNOSTI

Nadležni organ državne uprave

Član 19

Nadležni organ državne uprave:

- 1) predlaže Vladi republički plan upravljanja otpadom;
- 2) uređuje poslove upravljanja opasnim otpadom i prati stanje upravljanja svim vrstama otpada;
- 3) izdaje dozvole i druge akte u skladu sa ovim zakonom;
- 4) donosi propise za izvršavanje ovog zakona;
- 5) vrši i druge poslove utvrđene zakonom.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave

Član 20

Jedinica lokalne samouprave:

- 1) donosi lokalni plan upravljanja otpadom, obezbjeđuje uslove i stara se o njegovom sprovođenju;
- 2) uređuje i obezbjeđuje uslove upravljanja otpadom u skladu sa zakonom;
- 3) izdaje dozvole i saglasnosti u skladu sa ovim zakonom;
- 4) daje mišljenja na izdavanje saglasnosti i dozvola u skladu sa ovim zakonom;
- 5) donosi propise za izvršavanje ovog zakona;
- 6) vrši i druge poslove utvrđene zakonom.

Zajedničko upravljanje otpadom

Član 21

Dvije ili više jedinica lokalne samouprave mogu zajednički obezbijediti upravljanje otpadom, pod uslovima i na način utvrđen zakonom i sporazumom skupština jedinica lokalne samouprave.

Sporazumom iz stava 1 ovog člana skupštine jedinica lokalne samouprave uređuju međusobna prava i obaveze u obezbjeđivanju uslova za obavljanje djelatnosti upravljanja otpadom, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i sprovođenje upravljanja otpadom.

V. ODGOVORNOST I OBAVEZE UPRAVLJANJA OTPADOM

Plan upravljanja otpadom proizvođača otpada

Član 22

Proizvođač otpada dužan je da izradi plan upravljanja otpadom, ako na godišnjem nivou proizvodi više od 200 kg opasnog otpada ili više od 40 tona neopasnog otpada.

Jedinica lokalne samouprave može obavezati proizvođača otpada da dostavi podatke o proizvedenom otpadu i načinu upravljanja otpadom, ukoliko na godišnjem nivou proizvode više od 10 tona neopasnog otpada.

Sadržaj plana upravljanja otpadom proizvođača otpada

Član 23

Plan upravljanja otpadom iz člana 22 ovog zakona obavezno sadrži podatke o:

- 1) vrsti, količini i mjestu nastanka pojedinih vrsta otpada za koje se očekuje da će biti proizvedene, uključujući i njihove osnovne hemijske komponente i karakteristike;
- 2) period tokom kojeg će se obavljati djelatnosti koje kao rezultat imaju proizvedeni otpad;
- 3) mjerama za sprječavanje proizvodnje otpada ili smanjenje količina otpada i njegovog negativnog uticaja na životnu sredinu;
- 4) načinu upravljanja otpadom, koji naročito obuhvata sakupljanje, privremeno skladištenje (lokacija i način), prevoz, obradu i odlaganje otpada.

Saglasnost na plan upravljanja otpadom proizvođača otpada

Član 24

Saglasnost na plan upravljanja opasnim otpadom daje nadležni organ državne uprave.

Saglasnost na plan upravljanja neopasnim otpadom daje nadležni organ lokalne uprave na čijoj teritoriji se otpad proizvodi.

Proizvođač otpada iz člana 22 dostavlja plan upravljanja otpadom nadležnom organu na davanje saglasnosti 60 dana prije početka postupka ili aktivnosti u toku koje nastaje otpad.

Sadržaj saglasnosti na plan upravljanja otpadom proizvođača otpada

Član 25

Aktom o davanju saglasnosti na plan upravljanja otpadom naročito se utvrđuje:

- 1) količina pojedinih vrsta otpada koju je dozvoljeno proizvesti u toku jedne godine, uključujući i njihove osnovne hemijske komponente i karakteristike;
- 2) način upravljanja otpadom, koji obuhvata sakupljanje, privremeno skladištenje (lokacija i način), prevoz, obradu i odlaganje otpada.

Ukoliko je planom upravljanja otpadom predviđeno odlaganje otpada na teritoriji druge jedinice lokalne samouprave, proizvođač otpada je dužan da pribavi saglasnost za odlaganje otpada jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se otpad odlaže.

Saglasnost iz stava 1 ovog člana izdaje se na period do tri godine.

Postupak davanja saglasnosti na plan upravljanja opasnim otpadom proizvođača otpada

Član 26

Nadležni organ državne uprave, prije davanja saglasnosti, plan upravljanja opasnim otpadom dostavlja jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se proizvodi opasan otpad i organu državne uprave nadležnom za djelatnosti kojima se stvara opasan otpad, radi davanja mišljenja.

Mišljenje iz stava 1 ovog člana daje se u roku od 15 dana od dana prijema plana.

Nadležni organ državne uprave neće izdati saglasnost na plan upravljanja opasnim otpadom, ako:

- 1) predloženi način upravljanja opasnim otpadom može ugroziti zdravlje i život ljudi ili životnu sredinu;
- 2) predloženi način upravljanja opasnim otpadom nije u skladu sa republičkim i lokalnim planovima upravljanja otpadom.

Dozvola za obradu, odnosno odlaganje otpada

Član 27

Obradu, odnosno odlaganje otpada može obavljati privredno društvo ili preduzetnik ako posjeduje odgovarajuću opremu – postrojenja za obradu i odlaganje otpada i potreban broj zaposlenih, na osnovu dozvole za obradu, odnosno odlaganje otpada.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, vlasnik otpada koji vrši obradu, odnosno odlaganje otpada u okviru postrojenja koje ispunjava uslove utvrđene propisima o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađenja životne sredine, može obradu ili odlaganje otpada vršiti bez dozvole.

Ispunjenost uslova za obavljanje djelatnosti obrade, odnosno odlaganja otpada utvrđuje i dozvolu iz stava 1 ovog člana izdaje nadležni organ lokalne uprave, a za opasni otpad nadležni organ državne uprave.

Dozvola iz stava 3 ovog člana izdaje se na period do pet godina.

Uslovi u pogledu opreme i kadra utvrđuju se propisom nadležnog organa državne uprave.

Zahtjev za izdavanje dozvole za obradu, odnosno odlaganje otpada

Član 28

Dozvola iz člana 27 ovog zakona izdaje se na osnovu zahtjeva.

Zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana sadrži naročito:

- 1) podatke o podnosiocu zahtjeva (ime ili naziv, prebivalište ili sjedište);
- 2) podatke o postrojenju i lokaciji na kojoj će se vršiti obrada, odnosno odlaganje otpada;
- 3) specifikaciju planiranih vrsta otpada sa osnovnim hemijskim sastavom i karakteristikama otpada;
- 4) planirane godišnje količine pojedinih otpada koje će se obrađivati, odnosno odlagati;
- 5) način transporta otpada;
- 6) metode obrade i odlaganja ostataka iz postrojenja;
- 7) period predložen za obavljanje aktivnosti obrade i odlaganja otpada.

Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana prilaže se:

- 1) dokaz o registraciji, izdat od strane Centralnog registra Privrednog suda;
 - 2) detaljan opis radnog procesa koji sadrži naročito:
 - opis lokacije i identifikaciju izvora rizika (način upravljanja otpadom, vrste otpada),
 - opremljenost postrojenja i lokacije, odnosno deponije u pogledu sprječavanja i kontrole zagađivanja,
 - tehnološki postupak i opremljenost postrojenja ili deponije,
 - postupak kontrole zagađenja, monitoringa i izvještavanja o: sastavu otpada, emisiji gasova, kvalitetu otpadnih voda, kvalitetu podzemnih voda, kvalitetu površinskih voda, suspendovanim česticama, buci, neprijatnim mirisima, kontroli štetočina i ptica, raznošenju smeća,
 - dokumentacija o lokaciji (raspoloživost dokumenata, evidencija opasnog otpada);
 - 3) plan zaštite od havarija;
 - 4) predlog plana za prestanak rada postrojenja ili deponije;
 - 5) kopije izdatih dozvola, uslova ili odobrenja u skladu sa zakonom;
 - 6) polisa osiguranja odgovornosti iz djelatnosti za štete pričinjene trećim licima ili njihovim stvarima, u skladu sa opštim propisima.
- Visinu osiguranog iznosa stava 3 tačke 6 ovog člana utvrđuje nadležni organ državne uprave u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za poslove finansija.
- Bliži sadržaj detaljnog opisa radnog procesa i obrazac iz stava 3 tačka 2 ovog člana utvrđuje nadležni organ državne uprave.

Obavještanje

Član 29

Nadležni organ obavještava javnost o podnesenom zahtjevu za izdavanje dozvole iz člana 27 ovog zakona putem javnog radiodifuznog servisa i najmanje jednog štampanog medija koji se distribuira na teritoriji Republike, o trošku podnosioca zahtjeva u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) podatke o podnosiocu zahtjeva (ime ili naziv, prebivalište ili sjedište);
- 2) lokaciju postrojenja;
- 3) kratak opis tehnološkog postupka i opremljenosti postrojenja ili deponije;
- 4) rok za dostavljanje mišljenja i predloga;
- 5) mjesto na kojem se može izvršiti uvid u podnijetu dokumentaciju.

Mišljenja i predlozi iz stava 2 tačke 4 ovog člana dostavljaju se u roku utvrđenom u obavještenju.

Ukoliko određeni podaci iz zahtjeva za izdavanje dozvole i podnesene dokumentacije predstavljaju poslovnu ili ličnu tajnu u skladu sa zakonom, na zahtjev podnosioca zahtjeva može biti ograničen uvid u odnosne podatke, osim informacija o emisijama, rizicima od havarije, rezultatima monitoringa i inspekcijskog nadzora.

Rješavanje po zahtjevu

Član 30

Dozvola iz člana 27 ovog zakona neće se izdati ukoliko:

- 1) nijesu ispunjeni uslovi utvrđeni zakonom;
- 2) postupak može predstavljati opasnost po život i zdravlje ljudi i životnu sredinu;
- 3) postupak nije u skladu sa republičkim i lokalnim planovima upravljanja otpadom.

Rješenje o izdavanju dozvole, odnosno o odbijanju zahtjeva za izdavanje dozvole nadležni organ dostavlja podnosiocu zahtjeva i obavještava javnost na način utvrđen članom 29 stav 1 ovog zakona u roku od osam dana od dana donošenja rješenja.

Uslovi koji se utvrđuju dozvolom

Član 31

Dozvolom za obradu, odnosno za odlaganje otpada naročito se utvrđuje:

- 1) vrsta i količina otpada koji će biti obrađen ili odložen;
- 2) lokacija i metode obrade ili odlaganja otpada;
- 3) uslovi utvrđeni za obavljanje obrade odnosno odlaganja otpada, u zavisnosti od prirode otpada i zaštite života i zdravlja ljudi ili životne sredine;
- 4) lokacija i način skladištenja otpada;
- 5) uslovi transporta otpada;
- 6) rok na koji se dozvola izdaje.

Sakupljanje, odnosno transport otpada

Član 32

Sakupljanje, odnosno transport otpada može obavljati privredno društvo ili preduzetnik ako posjeduje odgovarajuću opremu za sakupljanje odnosno transport otpada i potreban broj zaposlenih, na osnovu dozvole za sakupljanje, odnosno transport otpada.

Sredstva i oprema, kojima se sakuplja, odnosno transportuje otpad moraju obezbjeđivati sprječavanje rasipanja ili preliivanja otpada i širenje prašine, buke i mirisa.

Sredstva i oprema kojima se sakuplja, odnosno transportuje opasni otpad moraju ispunjavati uslove utvrđene propisima kojima je uređen transport opasnih materija u drumskom i željezničkom saobraćaju.

Bliži uslovi iz stava 2 ovog člana utvrdiće se propisom nadležnog organa državne uprave.

Dozvola za sakupljanje, odnosno transport otpada

Član 33

Ispunjenost uslova za obavljanje djelatnosti sakupljanja, odnosno transporta neopasnog otpada i dozvolu za sakupljanje, odnosno transport neopasnog otpada utvrđuje i izdaje nadležni organ lokalne uprave.

Ispunjenost uslova za obavljanje djelatnosti sakupljanja, odnosno transporta opasnog otpada i dozvolu za sakupljanje, odnosno transport opasnog otpada utvrđuje se i izdaje u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima je uređen prevoz opasnih materija.

Zahtjev za izdavanje dozvole za sakupljanje, odnosno transport otpada

Član 34

Dozvola iz člana 33 ovog zakona izdaje se na osnovu zahtjeva koji sadrži naročito:

- 1) podatke o podnosiocu zahtjeva (ime ili naziv, prebivalište ili sjedište);
- 2) specifikaciju vrsta otpada koje će se sakupljati ili transportovati, uključujući i osnovni hemijski sastav i karakteristike otpada;
- 3) teritoriju na kojoj će se vršiti sakupljanje, odnosno transport otpada;
- 4) lokaciju i način skladištenja otpada;
- 5) način i vrstu transporta;
- 6) tehničke i organizacione kapacitete;
- 7) rok za koji se traži dozvola.

Dozvolom za sakupljanje, odnosno transport otpada naročito se utvrđuju:

- 1) vrste i količine otpada koji će se sakupljati, odnosno transportovati;
- 2) teritoriju na kojoj će se vršiti sakupljanje, odnosno transport;
- 3) lokaciju i način skladištenja otpada;
- 4) način i vrstu transporta;
- 5) uslove obavljanja djelatnosti sakupljanja, odnosno transporta otpada, u zavisnosti od prirode otpada i zaštite života i zdravlja ljudi ili životne sredine;
- 6) rok važenja dozvole.

Dozvola iz stava 2 ovog člana izdaje se za period do pet godina.

Odbijanje izdavanja dozvole

Član 35

Dozvola iz člana 33 ovog zakona neće se izdati, ukoliko:

- 1) nijesu ispunjeni uslovi utvrđeni zakonom;
- 2) postupak može predstavljati opasnost po život i zdravlje ljudi i životnu sredinu;
- 3) postupak nije u skladu sa republičkim i lokalnim planovima upravljanja otpadom.

Rješenje o izdavanju dozvole, odnosno o odbijanju zahtjeva za izdavanje dozvole nadležni organ dostavlja podnosiocu zahtjeva i obavještava javnost na način utvrđen članom 27 stav 1 ovog zakona u roku od osam dana od dana donošenja rješenja.

Pravo na žalbu

Član 36

Protiv rješenja organa nadležnog za izdavanje dozvola, odnosno saglasnosti utvrdjenih ovim zakonom može se izjaviti žalba, u skladu sa zakonom.

Izuzeci

Član 37

Proizvođač otpada koji obavlja djelatnost obrade, odlaganja, sakupljanja i transport otpada nije dužan da pribavi dozvolu, ukoliko posjeduje saglasnost na plan upravljanja otpadom.

Proizvođač otpada, iz stava 1 ovog člana dužan je da, u zahtjevu za saglasnost na plan upravljanja otpadom, navede podatke utvrđene članom 28 stav 1 i članom 34 stav 1 ovog zakona.

Obavljanje više djelatnosti

Član 38

Privredna društva i preduzetnici koji ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom mogu obavljati djelatnosti sakupljanja odnosno transporta otpada i obrade odnosno odlaganja otpada na osnovu jedne dozvole.

Prenošenje upravljanja otpadom

Član 39

Proizvođač otpada ugovorom može prenijeti upravljanje otpadom na drugo privredno društvo ili preduzetnika koji ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom.

Ustupanje otpada drugom licu

Član 40

Nadležni organ državne uprave propisom utvrđuje listu otpada koji se može ustupati fizičkim i pravnim licima radi ponovnog korišćenja i reciklaže.

Upravljanje komunalnim otpadom

Član 41

Komunalni otpad se sakuplja, tretira i odlaže u skladu sa zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

Proizvođači komunalnog otpada obavezni su da vrše selekciju otpada radi reciklaže.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave utvrđuje način selekcije i prikupljanja otpada radi reciklaže u skladu sa ovim zakonom.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave propisuje način, postupak i uslove održavanja čistoće, iznošenja i odlaganja otpada iz domaćinstava i poslovnih prostora u kontejnere ili na drugi način, iznošenja i sakupljanja kabastog otpada koji nije moguće odložiti u kontejnere ili na drugi način i druga pitanja.

Otpad sakupljen u domaćinstvima odlaže se u skladu sa lokalnim planom upravljanja otpada, članom 17 stav 2 tačka 6 ovog zakona i propisima iz stava 4 ovog člana.

Opasan otpad sakupljen u domaćinstvu odlaže se u skladu sa lokalnim planom upravlja otpadom, članom 17 stav 2 tačka 7 ovog zakona i propisima iz stava 4 ovog člana.

Označavanje opasnog otpada

Član 42

Proizvođač ili uvoznik proizvoda koji sadrži opasne materije, a koji se koristi u domaćinstvima dužan je da izvrši obilježavanje proizvoda oznakom sa upozorenjem da proizvod sadrži opasne materije i uputstvom u kome je naveden sadržaj opasnih materija, način na koji će se otpad od ovog proizvoda odlagati, mogućnost recikliranja i sl.

Sadržaj oznake iz stava 1 ovog člana propisuje nadležni organ državne uprave u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za spoljnu i unutrašnju trgovinu.

Evidencija otpada

Član 43

Vlasnik otpada dužan je da vodi evidenciju o količinama i vrsti otpada, u skladu sa katalogom otpada.

Vlasnik otpada koji vrši obradu i odlaganje otpada, pored podataka iz stava 1 ovog člana, vodi evidenciju i o načinu upravljanja, porijeklu i mjestu ili lokaciji odlaganja otpada.

Evidenciju o komunalnom otpadu vode jedinice lokalne samouprave.

Fizičko ili pravno lice koje koristi otpad radi ponovne upotrebe i reciklaže nije dužno da vodi evidenciju o otpadu iz stava 1 ovog člana.

Evidencija iz stava 1 ovog člana vodi se u formi:

- 1) djelovodnika otpada, koji sadrži podatke za svaku vrstu otpada odvojeno;
- 2) formulara o transportu otpada.

Nadležni organ državne uprave propisom utvrđuje oblik, sadržinu i način popunjavanja evidencije o otpadu iz stava 5 ovog člana.

Registar podataka

Član 44

Nadležni organ lokalne uprave vodi registar podataka o proizvodnji otpada i upravljanju otpadom, izdatim dozvolama i priprema zbirni izvještaj koji dostavlja nadležnom organu državne uprave.

Sadržinu i način vođenja registra i sadržaj i formu izvještaja iz stava 1 ovog člana propisuju nadležni organ državne uprave.

Nadležni organ državne uprave vodi registar podataka o nastajanju i upravljanju otpadom i izdatim dozvolama.

Registar podataka iz stava 3 ovog člana je dio informacionog sistema zaštite životne sredine.

Uvid u podatke registra iz st. 1 i 3 ovog člana je slobodan.

VI. PRINCIPI UPRAVLJANJA POSEBNIM VRSTAMA OTPADA

Obrada posebnih vrsta supstanci

Član 45

Obrada PCB i ambalaže u kojoj se nalazio PCB nije dozvoljena.

Otpad koji sadrži PCB može se obrađivati ili odlagati nakon što se PCB izdvoji iz otpada.

Otpad koji sadrži PCB odlaže se u podzemnim kontejnerima, kao i biološkom ili fizičko – hemijskom obradom na način i po postupku utvrđenim posebnim propisom nadležnog organa državne uprave.

Spaljivanje PCB se vrši u postrojenjima za spaljivanje opasnog otpada.

Zabranjeno je spaljivanje PCB na palubama brodova.

Vlasnik otpada koji odlaže PCB dužan je da u djelovodniku otpada prikaže podatke o sadržaju PCB.

Otpadna ulja

Član 46

Zabranjeno je ispuštanje otpadnih ulja u vode, tlo ili zemljište.

Vlasnik otpadnog ulja dužan je da otpadna ulja regeneriše u bazna ulja prečišćavanjem, a posebno uklanjanjem nečistoća, oksidacionih produkata i dodataka koji su sadržani u tim uljima.

Bazna ulja koja nije moguće regenerisati spaljuju se u posebnom postrojenju.

Postupanje sa otpadnim uljima, u skladu sa tehničkim i tehnološkim faktorima obrade i procesom odlaganja otpadnih ulja, način i postupak regenerisanja baznih ulja, kao i uslove koje treba da ispunjava posebno postrojenje za spaljivanje baznih ulja bliže se utvrđuje propisom koji donosi nadležni organ državne uprave.

Ukoliko vlasnik otpadnih ulja nastalih tokom procesa proizvodnje nije u mogućnosti da primijeni odredbe st. 2 i 3 ovog člana dužan je da uništavanje otpadnih ulja povjeri privrednom društvu ili preduzetniku koji ispunjava uslove utvrđene propisom iz stava 4 ovog člana.

Zabranjeno je miješati otpadno ulje tokom sakupljanja ili skladištenja sa drugim opasnim otpadom, uključujući otpad koji sadrži PCB.

Baterije i akumulatori

Član 47

Baterije i akumulatori odlažu se odvojeno od drugih vrsta otpada.

Fizičko ili pravno lice koje obavlja privredne djelatnosti obavezno je da obezbijedi prenos istrošenih baterija i akumulatora, koji sadrže živu, kadmijum, olovo i druge opasne materije,

privrednom društvu ili preduzetniku koji ima dozvolu za obradu ili odlaganje odnosnih vrsta otpada.

Fizičko ili pravno lice koje se ne bavi privrednim djelatnostima, a vlasnik je otpada sačinjenog od baterija i akumulatora, koji sadrže živu, kadmijum, olovo i druge opasne materije, dužno je da odloži odnosan otpad na mjesto predviđeno za sakupljanje.

Proizvođač ili uvoznik baterija i akumulatora, kao i proizvođač i uvoznik opreme sa ugrađenim baterijama i akumulatorima dužan je da izvrši obilježavanje baterija i akumulatora oznakama koje sadrže uputstva i upozorenja za odvojeno sakupljanje, sadržaj teških metala, mogućnost recikliranja ili odlaganja i sl.

Proizvođač ili uvoznik baterija i akumulatora, kao i proizvođač i uvoznik uređaja sa ugrađenim baterijama i akumulatorima dužan je da vodi i čuva evidenciju o količini proizvedenih ili uvezenih baterija i akumulatora, odnosno uređaja sa ugrađenim baterijama i akumulatorima.

Sadržaj oznake iz stava 4 ovog člana i rok čuvanja evidencije iz stava 5 ovog člana propisuje nadležni organ državne uprave, u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za poslove spoljne i unutrašnje trgovine.

Upravljanje otpadnim gumama

Član 48

Privredno društvo ili preduzetnik koji vrši sakupljanje, transport, tretman ili odlaganje otpadnih guma dužan je da vodi i čuva evidenciju o tretiranoj količini otpadnih guma.

Zabranjen je uvoz korišćenih ili otpadnih guma.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, korišćene ili otpadne gume, mogu se uvoziti na osnovu odobrenja nadležnog organa državne uprave ukoliko se njihovim uvozom ne ugrožava zdravlje ljudi i životna sredina.

Upravljanje otpadnim vozilima

Član 49

Pravno ili fizičko lice koje je vlasnik neupotrebljivog vozila dužno je da preda vozilo privrednom društvu ili preduzetniku koji ima dozvolu za obradu.

Postupak sakupljanja i predaje neupotrebljivih vozila čiji je vlasnik nepoznat, kao i visinu naknade troškova sakupljanja, predaje i obrade propisuje nadležni organ lokalne samouprave.

Privredno društvo ili preduzetnik koji vrši obradu neupotrebljivih vozila obavezan je da:

- 1) vodi evidenciju o svim fazama obrade;
- 2) obezbijedi obradu neupotrebljivih vozila i odlaganje dijelova koji se ne mogu preraditi;
- 3) obezbijedi izdvajanje opasnih materijala i komponenti iz neupotrebljivog vozila radi dalje obrade prije odlaganja.

Upravljanje otpadom od električnih i elektronskih proizvoda

Član 50

Proizvođač ili uvoznik električnih ili elektronskih proizvoda dužan je da identifikuje reciklabilne komponente tih proizvoda.

Vlasnik otpada od električnih ili elektronskih proizvoda dužan je da obezbijedi obradu otpada radi reciklaže komponenti.

Otpad od električnih i elektronskih proizvoda nije dopušteno miješati sa drugim vrstama otpada.

Zabranjeno je odlaganje otpada od električnih i elektronskih proizvoda bez prethodne obrade.

Otpadne tečnosti od električnih i elektronskih proizvoda moraju biti odvojene i tretirane na način utvrđen članom 46 ovog zakona.

Privredno društvo ili preduzetnik koji se bavi sakupljanjem, tretmanom ili odlaganjem otpada od električnih i elektronskih proizvoda dužan je da vodi i čuva evidenciju o vrsti i količini sakupljenog, tretiranog ili odloženog otpada od električnih i elektronskih proizvoda.

Način i postupak upravljanja otpadom od električnih i elektronskih proizvoda bliže propisuje nadležni organ državne uprave.

Medicinski i veterinarski otpad

Član 51

Organ državne uprave nadležan za poslove zdravstva, u saradnji sa nadležnim organom državne uprave, propisuje vrste medicinskog otpada čija obrada nije dozvoljena, kao i način upravljanja i uslove odlaganja medicinskog otpada.

Organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede, u saradnji sa nadležnim organom državne uprave, propisuje vrste veterinarskog otpada čija obrada nije dozvoljena, kao i način upravljanja i uslove odlaganja veterinarskog otpada.

Komunalni kanalizacioni mulj

Član 52

Proizvođač komunalnog kanalizacionog mulja dužan je da vodi evidenciju koja sadrži naročito:

- 1) naziv i adresu sjedišta proizvođača komunalnog kanalizacionog mulja;
- 2) količinu komunalnog kanalizacionog mulja koja je proizvedena ili isporučena za dalju upotrebu;
- 3) sastav i karakteristike isporučenog komunalnog kanalizacionog mulja;
- 4) tehnološke karakteristike primijenjenog procesa;
- 5) ime i prebivalište, odnosno naziv i adresu sjedišta lica koje koristi komunalni kanalizacioni mulj;
- 6) lokaciju korišćenja kanlizacionog mulja.

Proizvođač komunalnog kanalizacionog mulja dužan je da nadležnom organu lokalne uprave, na čijoj teritoriji kanalizacioni mulj nastaje, na kojoj se obrađuje ili odlaže, dostavi podatke sadržane u evidenciji iz stava 1 ovog člana do kraja prvog kvartala tekuće godine za prethodnu godinu.

Dozvoljene namjene kanalizacionog mulja

Član 53

Komunalni kanalizacioni mulj, u skladu sa zakonom, može se koristiti:

- 1) za potrebe rekultivacije zemljišta;

- 2) za potrebe dovođenja zemljišta za posebne namjene, a na osnovu planova o upravljanju otpadom i propisa o planiranju prostora;
- 3) za potrebe gajenja biljaka koje su namijenjene proizvodnji komposta;
- 4) za potrebe gajenja biljaka koje nijesu namijenjene potrošnji ili proizvodnji stočne hrane.

Komunalni kanalizacioni mulj može se, u skladu sa zakonom, koristiti za namjene iz stava 1 ovog člana samo nakon njegove stabilizacije i odgovarajuće pripreme primjenom bioloških, hemijskih, termičkih i drugih postupaka kojima se smanjuje njegova podložnost truljenju i otklanja opasnost po zdravlje ljudi ili životnu sredinu.

Proizvođač komunalnog kanalizacionog mulja dužan je da korisniku dostavi rezultate provjere i podatke koji se odnose na granične doze mulja koje se mogu primijeniti na različitim vrstama zemljišta.

Korisnik komunalnog kanalizacionog mulja nije dužan da, za namjene iz stava 1 ovog člana, posjeduje dozvolu za obradu i da vodi evidenciju o komunalnom kanalizacionom mulju.

Nedozvoljena upotreba komunalnog kanalizacionog mulja

Član 54

Primjena komunalnog kanalizacionog mulja zabranjena je:

- 1) na području nacionalnih parkova i prirodnih rezervata;
- 2) na udaljenosti manjoj od 100 m od vodozahvata, stambenog objekta ili kombinata za proizvodnju hrane, kao i u indirektnim zaštitnim zonama vodozahvata;
- 3) na pojasu zemljišta prečnika 50 m, koji je u direktnoj blizini obala jezera i vodotokova;
- 4) u plavnim dolinama, djelimično potopljenim oblastima i močvarnim područjima;
- 5) u djelimično zamrznutim i snijegom pokrivenim oblastima;
- 6) na zemljištu sa visokom propustljivošću, a posebno onom koje se sastoji od rastresitog pijeska, pijeska sa niskim procentom gline i lakog glinovitog pijeska, gdje su nivoi podzemnih voda na dubini manjoj od 1,5 m ispod površine zemlje;
- 7) na poljoprivrednom zemljištu sa nagibom koji je veći od 10%;
- 8) u oblastima sliva podzemnih rezervoara vode;
- 9) u oblastima posebno zaštićenih prirodnih područja na koje se odnosi tačka 1 ovog stava, kada je komunalni kanalizacioni mulj nastao izvan ovih područja;
- 10) u oblastima gdje rastu plodonosne biljke i povrće, osim stabala voćaka;
- 11) na zemljištu koje se koristi kao pašnjak ili livada;
- 12) na zemljištu koje se koristi za gajenje u plastenicima.

Organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede, u saradnji sa nadležnim organom državne uprave propisuje bliže uslove koje treba da ispunjava, količine, obim, učestalost i metode analize komunalnog kanalizacionog mulja za dozvoljene namjene i uslove koje treba da ispunjava zemljište planirano za njegovu primjenu.

VII . SPALJIVANJE OTPADA

Postrojenja za spaljivanje otpada

Član 55

Otpad je dozvoljeno spaljivati u postrojenjima za spaljivanje opasnog otpada, postrojenjima za spaljivanje komunalnog otpada i postrojenjima za spaljivanje otpada koji nije opasan ili komunalni otpad.

U postrojenjima koja nijesu namijenjena za spaljivanje otpada dozvoljeno je spaljivati komunalni i neopasni otpad u skladu sa zakonom.

Postrojenja za spaljivanje otpada se projektuju, grade i opremaju na način kojim se obezbjeđuje tehničko – tehnološka funkcionalnost sa najmanjim mogućim količinama i štetnim dejstvima otpada i emisija po život i zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Spaljivanje opasnog otpada

Član 56

Rukovodilac postrojenja za spaljivanje opasnog otpada dužan je da, prije prijema otpada za spaljivanje:

- 1) od vlasnika otpada pribavi dokumentaciju koja sadrži podatke o:
 - fizičkom i hemijskom sastavu opasnog otpada i podatke neophodne za procjenu bezbjednosti primjene postupka spaljivanja;
 - karakteristikama opasnog otpada;
 - oznakama supstanci sa kojima se otpad ne smije miješati, ukoliko se izvodi zajedničko spaljivanje;
 - neophodnim mjerama predostrožnosti koje treba primijeniti u rukovanju otpadom;
- 2) odredi količinu otpada;
- 3) provjeri podudarnost između otpada koji se prima i podataka koji su sadržani u formularu za transport otpada;
- 4) uzme uzorke otpada radi provjere tačnosti podataka o fizičkom i hemijskom sastavu i karakteristikama otpada i podataka iz tačke 1 ovog stava, osim za medicinski i veterinarski otpad.

Rukovodilac postrojenja za spaljivanje opasnog otpada u obavezi je da nakon spaljivanja otpada:

- 1) provjeri fizičke i hemijske karakteristike otpada koji nastaje tokom procesa spaljivanja otpada, uključujući naročito čestice teških metala;
- 2) preveze i skladišti pepeo koji nastaje iz spaljivanja otpada u zatvorenim kontejnerima;
- 3) odredi sigurnu putanju za otpremu otpada koji nastaje spaljivanjem otpada u slučaju kada se ovaj otpad ne može obraditi ili odložiti na mjesto na kome je nastao;
- 4) čuva uzorke najmanje jedan mjesec nakon spaljivanja otpada.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na vlasnika opasnog otpada koji vrši spaljivanje sopstvenog otpada na mjestu na kojem je otpad nastao pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Spaljivanje komunalnog i neopasnog otpada

Član 57

Rukovodilac postrojenja za spaljivanje komunalnog otpada ili otpada koji nije opasni otpad dužan je da, prije prihvatanja otpada za spaljivanje:

- 1) utvrdi količinu otpada;
- 2) provjeri podudarnost između otpada koji se prima i podataka koji su sadržani u formularu za transport otpada.

Rukovodilac postrojenja koja nijesu namijenjena za spaljivanje otpada dužan je da, prilikom prijema bezopasnog otpada postupi na način utvrđen stavom 1 ovog člana.

Propis o spaljivanju otpada

Član 58

Nadležni organ državne uprave bliže utvrđuje:

- 1) listu neopasnih otpada, osim za medicinski i veterinarski otpad, koji se može spaljivati;
- 2) listu opasnog otpada koji se može spaljivati;
- 3) otpad koji nije opasni ili komunalni otpad, koji se može spaljivati;
- 4) uslove koje treba da ispune objekti i postrojenja za spaljivanje otpada;
- 5) tehničko – tehnološke postupke spaljivanja pojedinih vrsta otpada;
- 6) način upravljanja otpadom nastalim procesom spaljivanja;
- 7) stručnu spremu i kvalifikaciju rukovodioca postrojenja za spaljivanje otpada;
- 8) druge elemente kojima se obezbjeđuje funkcionisanje procesa spaljivanja u skladu sa ovim zakonom.

VIII . DEPONOVANJE I SKLADIŠTENJE OTPADA

Vrste deponija

Član 59

Deponije za otpad mogu biti: deponija za opasni otpad, deponija za inertni otpad i deponija za otpad koji nije opasan i inertan.

Za deponije iz stava 1 ovog člana nadležni organ državne uprave, u saradnji sa drugim organima državne uprave, propisom bliže utvrđuje: karakteristike lokacije (geološke, hidrološke, morfološke, meteorološke, seizmološke i druge), uslove izgradnje, sanitarno – tehničke uslove, način rada i zatvaranja deponija, stručnu spremu i kvalifikaciju rukovodioca deponije i sl.

Zabrana odlaganja otpada

Član 60

Zabranjeno je odlaganje otpada:

- 1) ako je u suprotnosti sa planovima upravljanja otpadom;
- 2) ako je otpad u tečnom stanju, uključujući otpad koji sadrži vodu u količini većoj od 95% ukupne mase, isključujući mulj;
- 3) ako je otpad sa eksplozivnim, oksidirajućim, veoma zapaljivim ili zapaljivim svojstvima;
- 4) ako je medicinski ili veterinarski otpad;

5) ako je otpad koji je nastao kao rezultat naučnog istraživanja, čije svojstvo nije poznato ili je novo i njegova dejstva na ljude ili životnu sredinu nijesu poznata;

6) na površinskim i podzemnim vodama.

Miješanje različitih vrsta otpada, miješanje sa drugim supstancama, razblaživanje i drugi postupci radi obezbjeđivanja uslova za prihvatanje otpada na deponiju zabranjeni su.

Nadležni organ državne uprave propisom bliže utvrđuje vrste otpada i uslove za prihvatanje otpada na deponiju.

Način odlaganja otpada

Član 61

Odlaganje otpada vrši se selektivno prema vrsti i karakteristikama otpada.

Neselektivan način odlaganja otpada može se dozvoliti pod uslovom da se neselektivnim odlaganjem ne povećava negativan uticaj otpada na životnu sredinu.

Smanjenje količine otpada

Član 62

Proizvođač otpada dužan je da, u okviru tehnoloških mogućnosti proizvodnog procesa, otpad podvrgne fizičkoj, hemijskoj i termičkoj obradi i sortira radi smanjenja količina ili zapremine otpada za odlaganje i smanjenja opasnosti po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Proizvođač otpada nije dužan da primjenjuje postupke iz stava 1 ovog člana na inertni otpad ili otpad kod koga primjena postupka fizičke, hemijske ili biološke obrade neće smanjiti količinu ili zapreminu otpada za odlaganje.

Mješovito odlaganje otpada

Član 63

Zabranjeno je odlaganje opasnog otpada na deponiji za neopasan otpad.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, čvrsti opasni otpad koji poslije obrade ne reaguje na druge vrste otpada može se odlagati u odvojene djelove deponije za neopasni otpad, osim na deponije za inertni otpad, pod uslovom da procjedne vode iz čvrstog opasnog otpada ispunjavaju kriterijume za izdavanje dozvole za odlaganje neopasnog otpada.

Vlasnik ili proizvođač opasnog otpada iz stava 2 ovog člana dužan je da, za odlaganje opasnog otpada u odvojene djelove deponija za neopasan otpad, pribavi odobrenje nadležnog organa lokalne uprave na čijoj teritoriji se nalazi deponija, saglasnost rukovodioca deponije za odlaganje neopasnog otpada i saglasnost nadležnog organa državne uprave.

Inertni otpad

Član 64

Na deponije za inertni otpad dozvoljeno je odlagati samo inertni otpad.

Obaveze rukovodioca deponije

Član 65

Rukovodilac deponije dužan je da:

- 1) utvrdi količinu otpada prije njegovog prihvatanja na deponiju;
- 2) provjeri podudarnost otpada koji se prima, sa podacima sadržanim u formularima za transport otpada;
- 3) odbije prijem otpada na deponiju, ukoliko utvrdi nepodudarnost otpada sa podacima sadržanim u formularu za transport otpada i da odmah obavijesti nadležni organ državne uprave - ekološku inspekciju;
- 4) obezbijedi selektivno odlaganje otpada radi sprječavanja reakcija elemenata različitih vrsta otpada i negativnog uticaja na životnu sredinu i stvaranja uslova za njegovo dalje korišćenje kao i rekultivaciju i obnavljanje područja deponije;
- 5) obezbijedi pravilan rad tehničkih uređaja kojima je deponija opremljena i primjenjuje sanitarne, higijenske, protivpožarne i propise o zaštiti na radu, u skladu sa zakonom;
- 6) obavijesti organ koji je izdao dozvolu za rad deponije o prestanku rada deponije i završenom nasipanju;
- 7) nadgleda deponiju otpada prije, tokom i nakon prestanka rada i dostavlja nadležnom organu izvještaj o rezultatima rada za kalendarsku godinu do kraja prvog kvartala naredne godine;
- 8) odmah obavijesti nadležni organ državne uprave - ekološku inspekciju o uočenim promjenama nadgledanja, ukazujući na mogućnost dešavanja ili prisustva rizika po životnu sredinu.

Skladištenje otpada

Član 66

Skladištenje otpada se obavlja na način i na mjestu koje ispunjava uslove utvrđene:

- 1) saglasnošću na plan upravljanja otpadom proizvođača otpada;
- 2) dozvolom za obradu, odnosno odlaganja otpada;
- 3) dozvolom za sakupljanje, odnosno transporta.

IX . PREKOGRANIČNO KRETANJE OTPADA

Opšte

Član 67

Prekograničnim kretanjem otpada, u smislu ovog zakona, smatra se uvoz otpada na teritoriju Republike, tranzit otpada inostranog porijekla preko teritorije Republike i izvoz otpada sa teritorije Republike.

Uvoz otpada

Član 68

Uvoz opasnog otpada u Republiku zabranjen je.

Uvoz otpada isključivo radi odlaganja na deponiju zabranjen je.

Dozvola za uvoz, izvoz i tranzit otpada

Član 69

Uvoz, tranzit i izvoz otpada može se vršiti samo na osnovu dozvole, koju na zahtjev pravnog ili fizičkog lica izdaje nadležni organ državne uprave.

Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana podnosi se dokumentacija koja prati pošiljku i koja sadrži naročito:

- 1) izvještaj o karakterizaciji otpada;
- 2) dokaze o obavještenju i odobrenju svih država kroz koje otpad prolazi do krajnjeg odredišta;
- 3) ugovor zaključen između uvoznika i izvoznika;
- 4) druge dokaze, u skladu sa zakonom.

Za prekogranično kretanje otpada podnosilac zahtjeva obezbjeđuje odgovarajuću finansijsku garanciju i polisu osiguranja ili drugi oblik osiguranja u skladu sa propisima države uvoza ili tranzita, u iznosu koji je potreban za troškove tretmana otpada, kao i za eventualne troškove sanacije u slučaju havarije.

Bliži sadržaj dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za izdavanje dozvole za uvoz, izvoz i tranzit otpada, kao i listu klasifikacije otpada utvrđuje propisom nadležni organ državne uprave.

Granični prelazi

Član 70

Granične prelaze preko kojih se može obavljati prekogranično kretanje otpada određuje Vlada, u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorima.

Vođenje evidencije

Član 71

Registar izdatih dozvola za prekogranično kretanje otpada vodi nadležni organ državne uprave.

Sadržaj, oblik i način vođenja registra utvrđuje propisom nadležni organ državne uprave.

X. FINANSIRANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Izvori finansiranja

Član 72

Proizvođač ili vlasnik otpada plaća troškove sakupljanja, prevoza, obrade i odlaganja otpada u skladu sa principom »zagađivač plaća«.

Troškovi proizvođača i vlasnika otpada

Član 73

Za upravljanje otpadom plaća se posebna naknada .

Posebnu naknadu za upravljanje otpadom plaćaju proizvođači i uvoznici: baterija i akumulatora, ulja koja se koriste za prehrambene i kozmetičke svrhe, guma, ambalaže, električnih i elektronskih proizvoda i vozila.

Posebna naknada iz stava 1 ovog člana prihod je budžeta Republike.

Bliže kriterijume, visinu naknade i način plaćanja utvrđuje Vlada svojim propisima.

XI . NADZOR

Nadležni organ

Član 74

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrše, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, nadležni organ državne uprave i nadležni organ lokalne uprave.

Inspeksijski nadzor, u okviru nadležnosti nadležnog organa državne uprave iz stava 1 ovog člana vrši ekološka inspekcija u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

XII . KAZNE NE ODREDBE

Član 75

Novčanom kaznom od stotrukog do tristotrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj pravno lice i preduzetnik, ako:

1) ne izradi plan upravljanja otpadom, ako je izvjesno da će na godišnjem nivou proizvoditi više od 200 kg opasnog otpada ili više od 40 tona neopasnog otpada (član 22 stav 1);

2) obavlja djelatnost obrade, odnosno odlaganja otpada, a ne posjeduje odgovarajuću opremu-postrojenja za obradu i odlaganje otpada i potreban broj zaposlenih i dozvolu za obradu, odnosno odlaganje otpada (član 27 stav 1);

3) obavlja djelatnost sakupljanja, odnosno transporta otpada, a ne posjeduje odgovarajuću opremu za sakupljanje, odnosno transport otpada i potreban broj zaposlenih, i dozvolu za sakupljanje, odnosno transport otpada (član 32 stav 1);

4) ne vrši selekciju radi reciklaže na način utvrđen od strane nadležnog organa lokalne samouprave (član 41 st. 2 i 3);

5) ne vodi evidenciju o količinama i vrsti otpada u skladu sa katalogom otpada (član 43 stav 1);

6) uvozi korišćene ili otpadne gume bez odobrenja nadležnog organa državne uprave (član 48 st. 2 i 3);

7) ne preda vozilo privrednom društvu ili preduzetniku koji ima dozvolu za obradu (član 49 stav 1);

8) odlaže otpad od električnih i elektronskih proizvoda bez prethodne obrade (član 50 stav 4);

9) postupi suprotno članu 54 stav 1 tač. 1 do 12 ovog zakona;

10) postupi suprotno članu 56 stav 1 tač. 1 do 4 i stav 2 tač. 1 do 4 ovog zakona;

11) postupi suprotno članu 57 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona;

12) odlaže opasni otpad na deponiji za neopasan otpad (član 63 stav 1);

13) postupi suprotno članu 65 tač. 1 do 8 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 3, 4, 6, 7, 8, 9 i 12 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od petostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Član 76

Novčanom kaznom od tristostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj pravno lice i preduzetnik, ako:

1) miješa različite vrste opasnog otpada i miješa opasni sa neopasnim otpadom čime se ugrožavaju život i zdravlje ljudi i životna sredina (član 12);

2) obradi PCB ili ambalažu u kojoj se nalazio PCB (član 45 stav 1);

3) PCB spali izvan postrojenja za spaljivanje opasnog otpada (član 45 stav 4);

4) spali PCB na palubi broda (član 45 stav 5);

5) ispusti otpadna ulja u vode, tlo ili zemljište (član 46 stav 1);

6) miješa otpadno ulje tokom sakupljanja ili skladištenja sa drugim opasnim otpadom, uključujući otpad koji sadrži PCB (član 46 stav 6);

7) postupi suprotno članu 49 stav 3 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona;

8) odlaže opasan otpad u djelove deponija za neopasan otpad, bez odobrenja nadležnog organa lokalne uprave na čijoj teritoriji se nalazi deponija, saglasnosti rukovodioca deponije za odlaganje neopasnog otpada i saglasnosti nadležnog organa državne uprave (član 63 st. 2 i 3);

9) uvozi otpad isključivo radi odlaganja na deponiju (član 68 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 do 9 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od desetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 77

Privredna društva i preduzetnici i druga pravna i fizička lica uskladiće poslovanje sa ovim zakonom, u roku od 36 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Jedinice lokalne samouprave su dužne da obezbijede selektivno sakupljanje otpada iz domaćinstava, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 78

Republički plan upravljanja otpadom donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Jedinice lokalne samouprave donijeće lokalne planove upravljanja otpadom u roku od 12 mjeseci od dana donošenja plana iz stava 1 ovog člana.

Član 79

Postojeći proizvođač otpada dostavlja plan upravljanja otpadom nadležnom organu na odobrenje, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu plana iz člana 78 stava 2 ovog zakona, kao i program mjera i dinamiku usklađivanja rada postrojenja sa ovim zakonom u periodu do tri godine.

Član 80

Vlasnici otpada, odnosno vlasnici postojećih postrojenja za upravljanje otpadom, odnosno privredno društvo ili preduzetnik koje obavlja djelatnost upravljanja otpadom dužni su da, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu plana iz člana 78 stava 2 ovog zakona, prijave organu nadležnom za izdavanje dozvola za upravljanje otpadom svoju djelatnost i podnesu zahtjev za izdavanje dozvole u skladu sa čl. 28 i 34 ovog zakona.

Član 81

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave dužan je da, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, izvrši popis neuređenih odlagališta na svom području i donese plan sanacije.

Član 82

Baterije i akumulatori, koji su proizvedeni ili uvezeni prije stupanja na snagu ovog zakona, mogu biti u prometu bez propisanih oznaka najduže godinu dana od dana stupanja na snagu propisa iz člana 47 stav 6 ovog zakona.

Član 83

Proizvođači i uvoznici električnih i elektronskih proizvoda dužni su da primjenu mjera i postupaka upravljanja otpadom od električnih i elektronskih proizvoda usklade sa ovim zakonom, u roku od godinu dana od dana početka primjene ovog zakona.

Član 84

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se važeći propisi, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 85

Postupci koji su započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po propisima koji su važili do početka primjene ovog zakona.

Član 86

Danom primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o održavanju čistoće, prikupljanju i korišćenju otpada („Službeni list RCG“, br. 20/81, 26/81, 2/89, 19/89, 29/89, 39/89, 48/91, 17/92 i 27/94).

Član 87

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu Republike Crne Gore«, a primjenjivaće se od 1. novembra 2008. godine.